

<p>СХВАЛЕНО: педагогічною радою Бердихівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Новояворівської міської ради (протокол від <u>29.08.2024 № 01-22/01</u>)</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО: <u>Наказом Бердихівського закладу</u> <u>загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів</u> <u>від 31.08.2024, № 01-09/72</u></p>
---	---

**Освітня програма
для 5-7-х класів Нової української школи
Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів Новояворівської міської ради
на 2024/2025 навчальний рік**

ВСТУП

Призначення закладу загальної середньої освіти полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітня програма для 5-7-х класів, що реалізується в Бердихівському закладі загальної середньої освіти, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; - інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

- реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);
- забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;
- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;
- наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2024/2025 навчальному році освітня програма Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів розроблена відповідно основних вимог Конституції України, на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (впроваджується з 01.09.2022 - для 5-х класів, з 01.09.2023 - для 5-6-х класів, з 01.09.2024 - для 5-7-х класів, з 01.09.2025 - для 5-8-х класів, з 01.09.2026 - для 5-9-х класів), Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 року №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (зі змінами); з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Указів Президента України від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.05.2022, від 02.05.2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06.05.2024 №271/2024 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», відповідно наказів МОН України від 13.07.2021 № 795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти», від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти», від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів відповідає:

- структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями;
- містить навчальний план, що ґрунтується на Типовому навчальному плані для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (за додатком 3 наказу МОН України від 19.02.2021 №235) і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які вивчаються окремо; містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

В умовах воєнного стану освітня, навчальні програми та річний навчальний план виконуються педагогами Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів в повному обсязі з використанням очної форми навчання. Організовується навчальна діяльність учнів за затвердженим розкладом уроків, додаткових консультацій тощо. У разі виникнення епідемічної ситуації, введення протиепідемічних заходів навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до річного навчального плану та розкладу.

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма.

Реалізація освітньої програми Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів для 5-7-х класів здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини. Завдання освітніх ліній у 5-7-х класах реалізуються на основі тематичного планування та організації освітньої діяльності. Основними формами організованої освітньої діяльності учнів є щоденні заняття.

Зберігаючи наступність із початковою школою учителями Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховується ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури й шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст освітньої програми Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 5-7-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту», а саме:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) спілкування іноземними мовами (англійською та німецькою), що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного

використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Структура 2024/2025 навчального року

1. Тривалість 02.09.2024 – 06.06.2025.

2. Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр - з 02 вересня по 20 грудня 2024.

II семестр - з 13 січня по 06 червня 2025.

3. Проведення канікул.

Впродовж навчального року для учнів 1-11 класів проводяться канікули:

осінні з 28 жовтня по 03 листопада 2024 року;

зимові з 21 грудня 2024 по 12 січня 2025 року;

весняні з 26 березня по 30 березня 2025 року;

великодні: 18 квітня -21 квітня 2025 року

літні канікули з 09 червня по 31 серпня 2025 року.

Навчальні екскурсії проводяться згідно навчальних програм протягом навчального року.

Мережа класів та учнів.

Класи	К-ть комплектів	К-ть класів	К-ть учнів	
			Всіх учнів	Дівчат
5	1	1	16	6
6	1	1	18	11
7	1	1	13	5
Всього	3	3	47	22

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів

Навчання в Бердихівському ЗЗСО І-ІІІ ступенів за освітньою програмою базової середньої освіти (5-7-і класи) Нової української школи можуть розпочинати учні 5-7-х, які на момент зарахування (переведення) до Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру 2024/2025 навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес у Бердихівському ЗЗСО І-ІІІ ступенів, на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. При переході на дистанційне навчання (за відповідним наказом по Бердихівському ЗЗСО І-ІІІ ступенів та вимогою часу), щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів вносяться навчальні завдання та оцінки учнів в електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями в електронному вигляді, використовуючи цифрові освітні платформи, електронний журнал, електронну пошту і т.п.

Учителі Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм. Освітня програма Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів передбачає формування у здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом запровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016), якщо у класі більше 27 учнів, клас ділиться на групи під час вивчення української та іноземної мов, а під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Основними формами організації освітнього процесу в 5 - 7-х класах Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; корекції та контролю; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу визначені: екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей учителями Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів проводяться практичні заняття, як форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Практичні заняття та заняття практикуму будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу перед вчителем. Учителями проводяться оглядові екскурсії, які припускають цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Заочні та очні екскурсії, віртуальні подорожі в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Наказом директора Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки не проводиться. Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам)

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальними програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів учителі директор Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

На основі освітньої програми директор Бердихівського ЗЗСО I-III складає та затверджує річний навчальний план на 2024/2025 навчальний рік, що конкретизує організацію освітнього процесу

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА АДАПТАЦІЙНОМУ ЦИКЛІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів на адаптаційному циклі розподіляється між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами і складає 2275 год, що відповідає загальному обсягу навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою, визначеному у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі для 5-9 класів:

для 5-го класу – 1085 годин/навчальний рік;

для 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік

для 7-го класу – 1155 годин/навчальний рік

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень						
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		рекомендоване	міні-мальне	максимальне	рекомендоване	міні-мальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	11	10	13	11	10	13
	на рік	385	350	455	385	350	455
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6
	на рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	1,5	3	2	1,5	3
	на рік	70	52,5	105	70	52,5	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	на рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	на рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105
Усього	на тиждень	29			32		
	на рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних	на тиждень	2			2		
	на рік	70			70		

консультацій та групових занять							
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34		
	на рік	1085			1190		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			31		
	на рік	980			1085		

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	7 клас		
		План	Мін	Макс
Мовно-літературна	на тиждень	10,5	9	12
	на рік	367,5	315	420
Математична	на тиждень	5	4	6
	на рік	175	140	210
Природнича	на тиждень	7,5	1,5	3
	на рік	262,5	52,5	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1	3
	на рік	35	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	2	1	2
	на рік	70	35	70
Інформатична	на тиждень	1	1	2
	на рік	35	35	70
Технологічна	на тиждень	1	1	3
	на рік	35	35	105
Мистецька	на тиждень	2	1	3
	на рік	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Усього на рік	на тиждень	33	22,5	37
	на рік	1155	787,5	1295

4. Навчальний план

Навчальний план 5-7 класів розроблено згідно додатка 3 до Типової освітньої програми для 5-7 класів і є складовою освітньої програми .

У навчальному плані відображено перелік обраних закладом обов'язкових для вивчення навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, розподіл годин на їх вивчення.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево - вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально - технічної бази, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

- 5 клас: дитяча легка атлетика, панна, рухливі ігри, волейбол, бадмінтон, настільний теніс, баскетбол 3*3, гімнастика, чирлідінг, доджбол, алтимат фризбі;

- 6 клас: дитяча легка атлетика, панна (вуличний футбол), рухливі ігри, волейбол, настільний теніс, гандбол, баскетбол, гімнастика, футзал, регбі-5, доджбол, алтимат фризбі;

- 7 клас: панна, доджбол, рухливі ігри, волейбол, футзал, гімнастика, баскетбол, баскетбол 3*3, настільний теніс, пляжний волейбол, футбол, легка атлетика;

Реалізація змісту навчального предмета з трудового навчання передбачена для класів, що не поділяються на групи хлопців і дівчат, характеризується спрямованістю на реалізацію принципу варіативності, передбачає планування навчального матеріалу відповідно до віково-статевих особливостей учнів, їхніх інтересів, матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, регіональних умов та кадрового забезпечення.

5 клас.

- Продукт проектно-технологічної діяльності: панно.
- Продукт проектно-технологічної діяльності: новорічний чобіток для подарунків.
- Продукт проектно-технологічної діяльності: листівка.
- Вирощування рослин та догля за ними.
- Догляд за житлом.

6 клас.

- Об'єкт проектної діяльності: серветка.
- Об'єкт проектної діяльності: листівка.
- Об'єкт проектної діяльності: закладка для книги .
- Об'єкт проектної діяльності: браслет з бісеру.

7 клас.

- Об'єкт проектної діяльності: корисні речі для загального побуту.
- Об'єкт проектної діяльності: сувеніри та обереги.
- Об'єкт проектної діяльності: ключниця.
- Об'єкт проектної діяльності: декоративне кашпо
- Об'єкт проектної діяльності: народна лялька.
- Об'єкт проектної діяльності: панно.
- Лепбук: «Здоровим бути модно».

У 5 класі Бердихівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів здійснюється поділ класів на групи при вивченні інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Варіативна складова навчального плану у школі ІІ ступеня використана на курс за вибором «Драматургія і театр».

При розподілі варіативної складової враховано, що гранично допустиме навантаження розраховано на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

Облік курсу за вибором здійснюється на окремих сторінках класного журналу.

Вивчення предметів, які мають непарну кількість годин на тиждень буде проводитись протягом одного семестру.

Зарубіжна література у 5 класі 1,5 години: 2 година в І семестрі, 1 година в ІІ семестрі;

Інформатика в 5 класі 1,5 години: 1 година в I семестрі, 2 години в II семестрі;
 Навчальний план зорієнтований на роботу закладу освіти за 5-денним навчальним тижнем.

5. Навчальний план для 5-7 класів Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів Новояворівської міської ради на 2024 – 2025 навчальний рік

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень			Разом
		5 клас	6 клас	7 клас	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	11
	Українська література	2	2	2	6
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	4,5
	Іноземна мова (англійська)	4	4	4	12
Математична	Математика	5	5		10
	Алгебра			3	3
	Геометрія			2	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2		4
	Біологія			2,5	2,5
	Географія		2	2	4
	Фізика			2	2
	Хімія			1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	3
	Етика.	1	1		2
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	2	2,5		4,5
	Історія України			1,5	1,5
	Всесвітня історія			1	1
	Громадянська освіта			0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1,5	2	1	4,5
Технологічна	Технології	1	1	1	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтва	1	1	1	3
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	9
Разом					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					

Драматургія і театр	1	1		2
Основи християнської етики			1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	91
Всього (без урахування поділу класу на групи)	31	34	35	100

6. Модельні навчальні програми та навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі. Модельні навчальні програми спрямовані на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти. [З модельними навчальними програмами](#) з освітніх можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти і науки України.

У додатку 2 до Освітньої програми розміщено перелік програм (модельних навчальних програм та/або навчальних програм), у тому числі навчальні програми курсів за вибором, що використовуються закладом в освітньому процесі. Програми обрані з урахуванням потенціалу педагогічного колективу, ресурсного забезпечення закладу, навчально-методичного супроводу програм, особливостей та потреб учнів у досягненні обов'язкових результатів навчання.

Навчальні програми розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджені педагогічною радою.

Сукупність модельних та/або навчальних програм в освітній програмі охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

На основі навчальної програми з предмета/інтегрованого курсу вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей класу: може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту у навчальній програмі.

Календарно-тематичне та поурочне планування складається вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ на адаптаційному циклі (5-6 класи) у 2024/2025 навчальному році

Освітня галузь	Назва навчальної програми	На основі якої модельної навчальної програми розроблена	Автор(и)	Затверджено (№ рішення педагогічної ради)
Мовно-літературна	Навчальна програма	Модельна навчальна програма «Українська мова»	авт: Заболотний О. В.,	Рішення педагогічної ради від

	«Українська мова. 5-6 класи»	5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	31.08.2023 №1
	Навчальна програма «Українська літератури» 5-6 класи»	Модельна програми з української літератури для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти	автори: Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.)	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
	Навчальна програма «Зарубіжної літератури» 5-6 класи»	Модельна програма «Школа радості» програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	автори: Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобеков а Т.	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи»	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи»	автори: Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
Математична	Навчальна програма «Математика» -5-6 класи	Модельна навчальна програма «Математика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
Природнична	Навчальна програма інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» 5- 6 класи	Складена на основі модельної програми «Пізнаємо природу» 5-6 класи	авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1

	Навчальна програма для 6 класу з географії. НУШ 6 клас	За модельною програмою «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	(авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
Громадянська та історична освіта	Навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)»	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	(авт. Васильків І. Д., Димій І. С., Шеремета Р. В.).	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
Соціальна та здоров'язбережна	Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт.: Воронцова Т, ВПономаренко В.С. Лаврентьєва І.В. Хомич О.Л..	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
Соціальна та здоров'язбережна	Навчальна програма Етика. 5-6 класи	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	автори: Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
Мистецька	Навчальна програма Музичне мистецтво 5-6 класи	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	автори: Масол Л. М., Просіна О. В.	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
	Навчальна програма Образотворче мистецтво 5-6 класи			
Інформатична	Навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи»	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	автори: Ривкінд Й.Я. Лисенко Т.І.	Рішення педагогічно ї ради від 31.08.2023 №1
Технологічна	Навчальна програма Математика -5	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6	автори: Ходзицька І.Ю.,	Рішення педагогічно ї ради від

	Математика -6	класи» для закладів загальної середньої освіти	Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.	31.08.2023 №1
Фізична культура	Навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	автори: Педан О.С., Коломось Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші	Рішення педагогічної ради від 31.08.2023 №1
Навчальні програми варіативного складника	Навчальна програма «Драматургія і театр. 5-6 класи»	Модельна навчальна програма «Драматургія і театр. 5-6 класи» (міжгалузевий інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Автори: Старагіна І. П., Чужинова І. Ю., Івасюк О. М.)	Рішення педагогічної ради від 31.08.2023 №1

Перелік навчальних програм на основі модельних для 7 класу НУШ

Мовно-літературна освітня галузь

Навчальна програма з української літератури «Українська література 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 24.07.2023

№ 883. Автори Яценко Г.О., Пахаренко В.І., Слижук О.А., Тригуб І.А.

Навчальна програма з української мови «Українська мова 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 24.07.2023 № 883.

Автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.

Навчальна програма з зарубіжної літератури «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року), затверджена наказом МОН України від 10.10.2023 № 1226. Авторський колектив Ніколенко О.М., Ісаєва О.О. та інші.

Навчальна програма з англійської мови «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 12.07.2021 № 795.

Автори Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Тріфан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.

Математична освітня галузь

Навчальна програма з геометрії «Геометрія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 12.07.2021 № 795 у редакції наказу МОН України від 09.02.2022 № 143. Автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.

Навчальна програма з алгебри «Алгебра 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 12.07.2021 № 795 у редакції наказу МОН України від 09.02.2022 № 143. Автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.

Природничча освітня галузь

Навчальна програма з географії «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 12.07.2021 № 795 у редакції наказу МОН України від 09.02.2022 № 143. Автори Коберник С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Г.Г., Даценко Л.М.

Навчальна програма з хімії «Хімія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 27.12.2023 № 1575. Автор Григорович О.Г.

Навчальна програма з біології «Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 06.09.2023 № 1090. Автори Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко П.Г.

Навчальна програма з фізики «Фізика 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 16.08.2023 № 1001. Автори Кременський Б.Г., Гольфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

Навчальна програма з інтегрованого курсу ЗБД «Здоров'я, безпека та добробут 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 16.08.2023 № 1001. Автори Василенко С.В., Колотій Л.П.

Громадянська та історична освітня галузь

Навчальна програма з історії України. «Історія України 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 16.08.2023 № 1001. Автори Бурлака О.В., Желіба О.В. та інші.

Навчальна програма з всесвітньої історії «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (ав т. Щупак І. Я., Посуцько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.). 35 год

Інформатична освітня галузь

Навчальна програма з інформатики «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001)

Технологічна освітня галузь

Навчальна програма з технологій «Технології 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 16.08.2023 № 1001. Автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Г.С., Приходько Ю.М.

Мистецька освітня галузь

Навчальна програма з інтегрованого курсу мистецтво «Мистецтво 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 06.09.2023 № 1090. Автор Масол Л.М.

Фізична культура

Навчальна програма з фізичної культури «Фізична культура 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 24.07.2023 № 883. Автори Баженов Є.В., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Дутчак М.В. та інші.

6. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується очно в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб з урахуванням національних, регіональних та місцевих особливостей.

Освітні методики, технології, форми, методи і засоби навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, форми здобуття освіти, наявні ресурси.

Досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальній програмі, учитель забезпечує шляхом використання активних форм навчання: мозковий штурм, обговорення, асоціативний куш, рольова, ділова гра, дискусія, дебати, літературні читання, написання есе, повідомлень, виступів, пізнавальні, навчальні, творчі, дослідницькі проєкти, інтерв'ю, аналіз життєвих ситуацій, уроки-екскурсії, віртуальні подорожі, квести, організація спостережень у природі, мінідослідження, проведення експериментів, виконання практичних робіт і вправ, порівняльний аналіз, моделювання, розв'язання ситуативних, проблемних, аналітичних завдань, робота з різними джерелами інформації (словниками, довідниками, науково-популярною літературою, інтернет-ресурсами, медіа) тощо.

Представлення результатів навчання відбувається різноманітними способами: усні відповіді, письмові роботи, створення електронних чи реальних таблиць, схем, інфографік, плакатів, брошур, апікацій, лепбуків, ментальних (інтелектуальних) карт, презентацій, слайдшоу, відеороликів тощо.

Провідним у навчанні є компетентнісний підхід, в основі якого - активна пізнавальна діяльність учнів у колективі, парах, групах, індивідуально чи у співпраці з учителем та іншими особами, у процесі якої школярі набувають досвіду.

Форми і методи роботи повинні сприяти досягненню очікуваних результатів навчання, визначених Державним стандартом з кожної освітньої галузі, плекати українську ідентичність, формувати ціннісні орієнтири, ключові компетентності, наскрізні уміння.

Вивчення шкільних предметів учитель спрямовує не лише на засвоєння системи знань, формування вмінь і навичок, а, передусім, особистісний розвиток учня, набуття духовно-морального досвіду, важливого для становлення громадянина і входження його в соціум.

Вчитель виступає учасником та модератором освітнього процесу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись упродовж навчального року у змісті окремих предметів за умови виконання вимог [Державного стандарту](#).

Під час організації освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання або за змішаною формою, педагоги самостійно обирають електронні освітні ресурси, урахувавши їх дидактичну доцільність, фактологічну коректність змісту, відповідність навчальній програмі:

навчальні заняття, консультації з використанням електронної освітньої платформи (Google Classroom).

електронні освітні ресурси, яким надано гриф МОН;

електронні освітні ресурси, створені педагогічними працівниками закладу;

онлайн сервіси та інструменти («Всеукраїнська школа онлайн», тестування на платформах «На урок», «Всеосвіта» тощо);

віртуальні екскурсії;

За потреби (за заявою батьків) заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною формою (сімейна (домашня) або екстернат). Переведення здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти може відбуватися протягом навчального року.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану (додається до освітньої програми), що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником та підписується батьками.

Для забезпечення реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів, відповідно до пункту 7 розділу I Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314, зі змінами) заклад освіти складає графік консультацій, визначає форми, засоби, періодичність оцінювання результатів навчання, у разі потреби для учня (учениці) розробляється індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний навчальний план може визначати відмінні від визначених освітньою програмою закладу освіти освітні компоненти, їх послідовність, форму і темп засвоєння учнем.

Під час розроблення індивідуального навчального плану для дітей, які навчаються за кордоном, враховується освітня програма і навчальний план закладу освіти, в якому навчається дитина в країні перебування.

7. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Обов'язкові результати навчання описані в Державному стандарті через конкретні результати та відповідні орієнтири для оцінювання і мають бути досягнуті протягом опанування навчального предмета чи інтегрованого курсу освітньої галузі. Тому надзвичайно важливого значення набуває розподіл конкретних освітніх результатів, визначених Державним стандартом, у межах навчального року в 5, 6 та 7 класах. Відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1093 від 02.08.2024, у семестровому оцінюванні враховують результати контролю груп загальних результатів навчання. Тому вважаємо за доцільне в календарно-тематичному плані визначити відповідність кожного очікуваного результату, якого необхідно досягти на уроці, певній групі загальних результатів, визначених у Державному стандарті. Під час реалізації навчальної програми рекомендуємо педагогам надавати учням й ученицям чіткі інструкції щодо очікуваних результатів навчання, застосовувати особистісно-орієнтований підхід, що може бути забезпечений передусім вибором відповідних тем навчальних проєктів і ролей у груповій діяльності. Методичні прийоми, які використовують на уроках, треба добирати

з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання, визначених у Державному стандарті, та очікуваних результатів, визначених навчальною програмою.

Відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Рекомендації) семестрове оцінювання передбачає оцінювання груп загальних результатів за критеріями, що наведені в Додатках 1 та 2 до Рекомендацій. На підставі оцінок за окремі групи результатів виставляють загальну оцінку результатів навчання за семестр. Оцінки за окремі групи результатів і загальну оцінку з семестр виставляють у класний журнал і свідоцтво досягнень. Річне оцінювання здійснюють на підставі загальних оцінок за перший і другий семестри. Відповідно до статті 54 Закону України «Про освіту» щодо академічної свободи педагогічних працівників заклад освіти може розробити власну систему оцінювання результатів навчання учнівства, дотримуючись таких ключових вимог до неї: система оцінювання дозволяє реалізувати принцип дитиноцентризму в оцінювальній діяльності, що передбачає відкриття учню/учениці перспектив постійного розвитку відповідно до власних можливостей щодо опанування навчальним досвідом; система оцінювання не повинна призводити до розподілу учнівства на групи за індивідуальними навчальними можливостями; система оцінювання має відповідати концептуальним засадам Нової української школи і сприяти досягненню обов'язкових результатів навчання учня, визначених у Державному стандарті. Загалом, відповідно до Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 №1480, заклад загальної середньої освіти може розробляти і фіксувати загальні положення щодо оцінювання результатів навчання учнівства в освітній програмі і конкретизувати їх у частині Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти, що стосується системи оцінювання результатів навчання учня / учениці.

Діагностика також важлива для планування роботи щодо виявлення і подолання навчальних втрат. Така робота умовно складається з 3 етапів: I – виявлення навчальних втрат; II – визначення ефективних стратегій щодо їх подолання та їх реалізація через різні активності учнів та учениць (адаптація навчальних програм і календарно-тематичного планування, доступність викладу навчального матеріалу, наявність різних типів завдань, вправ на діяльне опанування підлітками навчального матеріалу; наявність педагогічного інструментарію для стабілізації емоційного стану учнівства, упровадження диференційованого навчання та формувального оцінювання тощо); III – рефлексія результатів проведеної роботи. На початку навчального року для діагностики навчальних втрат і розроблення стратегії їх подолання рекомендуємо провести діагностичне тестування. Пропонуємо скористатися тестами, які розміщені на вебплатформі Всеукраїнська школа онлайн (ВШО). За результатами проходження тестування вчитель / учителька й учень / учениця отримують розгорнутий звіт з результатами. Якщо були допущені помилки, у звіті подано перелік тем, які потребують додаткового опрацювання, і покликання на відповідні освітні матеріали ВШО. Детальні методичні рекомендації щодо проведення тестування й інтерпретації результатів наявні за покликанням: «Діагностичне тестування: як працювати з тестами та їхніми результатами»

Учням / ученицям, які пропустили навчання або навчаються не за українськими освітніми програмами тривалий період (за кордоном у школах країн перебування), рекомендовано організувати вивчення предметів українознавчого циклу за модифікованими програмами з української мови, української літератури, історії України, географії для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН № 701 від 16.05.2024 року). Реалізація 10 модифікованих програм має на меті досягнення ключових результатів навчання, зокрема тих знань, умінь і навичок; становлення поглядів, цінностей, інших особистісних якостей, без яких подальше навчання буде ускладненим.

Окремо варто зауважити, що ці програми дають змогу досягати результатів навчання завдяки скороченню змісту і мають на меті зменшити освітні втрати учнів / учениць, зважаючи на обмеженість часу на освоєння навчального матеріалу. Запропоновані програми можуть бути змінені педагогічними працівниками, які організують навчання, з урахуванням потреб та інтересів учнівства. Кількість навчальних годин, визначена в програмах, є орієнтовною. На основі програм заклад загальної середньої освіти може розробити власні навчальні програми та затвердити їх рішенням педагогічної ради. Запропоновані модифіковані програми можна використовувати для навчання в класах надолуження освітніх втрат, під час організації таборів, будь-яких форматів додаткового навчання, а також у недільних школах.

Навчальні досягнення здобувачів у 7 класі здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Оцінювання учнів – це важливий процес, який допомагає вчителям зрозуміти, як діти розвиваються та як можна покращити їхнє навчання. Особливо в 7 класі Нової української школи є кілька цікавих технік, які можна використовувати:

Спостереження та консультації: Уважно спостерігайте за учнями не лише під час навчання, а й на перервах чи в несподіваних ситуаціях. Це допоможе краще зрозуміти, як змінюються діти та на що треба звернути увагу.

Портфоліо: Створюйте портфоліо, де зберігайте роботи та досягнення учнів. Це дасть можливість відстежувати їхні успіхи та прогрес.

Самооцінювання: Залучайте учнів до оцінювання своєї роботи. Вони можуть аналізувати свої досягнення та визначати, як покращити своє навчання.

Описовий зворотний зв'язок: Надавайте учням постійний описовий зворотний зв'язок, який підкреслює їхні сильні сторони та пропонує цілі для покращення успішності.

Тематичне та підсумкове оцінювання: Використовуйте тематичне та підсумкове оцінювання, щоб оцінити знання та навички учнів.

Критерії оцінювання: Роз'яснюйте учням критерії оцінювання та повідомляйте їх до початку оцінювання. Це допоможе контролювати навчання та відстежувати прогрес.

Індивідуальний підхід: Враховуйте індивідуальні відмінності учнів та орієнтуйтеся на їхні потреби та цілі.

Основні види оцінювання: формувальне, поточне та підсумкове – тематичне, семестрове та річне. Оцінювання здійснюється за шкалою, визначеною законодавством, а саме за 12-бальною системою, а його результати позначають цифрами від 1 до 12. За рішенням

педагогічної ради визначено адаптаційний період: у вересні місяці не здійснюється поточне та тематичне оцінювання п'ятикласників.

Поточне оцінювання є основною ланкою в системі контролю. Його слід проводити систематично, щоб встановити рівень опанування навчального матеріалу учнями та скоригувати технології навчання. Головна функція поточного контролю – навчальна. Слід застосовувати завдання, запитання, тести, щоб закріпити і повторити вивчений матеріал. Індивідуальні форми роботи поєднувати із фронтальною роботою класу, враховуючи мотиваційно-стимулюючу функцію поточного оцінювання. Поточне формувальне оцінювання, окрім бального, може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів – карток, шкал, щоденника спостережень, портфолію результатів навчальної діяльності учнів тощо. Це забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти.

Навчальні цілі слід формулювати чітко та зрозуміло для учнів на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Учнів і їхніх батьків треба інформувати про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень навчальних досягнень дитини на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення здобувачів освіти до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Важливим є надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу треба проводити з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти. Семестрове оцінювання здійснюється за результатами контролю груп загальних результатів, відображених у Свідоцтві досягнень.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II

семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;

комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій); планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією; рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

У школі здійснюється підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за 12-бальною системою у балах від 1 до 12. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі/учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством. Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмету або курсу.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня/учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)). Добирати форми оцінювання потрібно індивідуально з обов'язковим урахуванням можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я дітей з ООП.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

10. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ Система внутрішнього забезпечення якості освіти Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- якість проведення навчальних занять Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (формування компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- контроль за виконанням річного навчального плану Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів, освітньої програми та модельних програм для 5-7-х класів, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів.

Освітня програма Бердихівського ЗЗСО I-III ступенів передбачає досягнення учнями результатів навчання щодо формування компетентностей, визначених Державним стандартом.